

HET
HOOGLIED
VAN
SALOMO

HET HOOGLIED,
HETWELK VAN SALOMO IS.
hij kusse mij met de kussen
zijnsmonds; want uwe uitnemende
de liefde is beter dan wijn. uwe olie
en zijn goed tot reuk; uwaam is een
ne olie, die uitgestort wordt; daer
om hebben u de maagden lief. trek
mij, wij zullen u na loopen! de koning
heeft mij gebracht in zijne binnenka
meren; wij zullen ons verheugen en
in u verbliden; wij zullen uwe uitne
mende liefde vermelden, meer dan
den wijn; de oprechten hebben u lief. ik
ben zwart, doch liefelijk (gij dochte
ren van Jeruzalem) gelijk de tenten
van kedar, gelijk de gordijnen van
salomo, ziet mij niet aan, dat ik
zwartachtig ben, omdat mij de zon
heeft beschenen; de kinderen mij

NER MOEDER WAREN TEGEN MIJ ONT=
STOKEN; ZIJ HEBBEN MIJ GEZET TOT EEN
NE HOEDSTER DER WIJNGAARDEN. MIJ=
NEN WIJNGAARD, DIEN IK HEB, HEB IK NIET
GEHOED. ZEG MIJ AAN, GIJ DIEN MIJNE ZIEL
LIEFHEEFT, WAAR GIJ WEEIDT, WAAR GIJ DE
KUDDE LEGERT IN DEN MIDDAG; WANT
WAAROM ZOU IK ZIJN ALS EEN DIE ZICH BE=
DEKT BIJ DE KUDDEN UWER METGEZELLEN
INDIEN GIJ HET NIET WEEET, O GIJ, SCHOONSTE
ONDER DE VROUWEN! ZOOGA UIT OP
DE VOETSTAPPEN DER SCHAPEN, EN
WEEIDT UWE GEITEN BIJ DE WONINGEN
DER HERDEREN. MIJNE VRIENDIN! IK VER=
GELIJK U BIJ DE PAARDEN IN DE WAGENS
VAN FARAÖ. UWE WANGEN ZIJN LIEFELIJK
IN DE SPANGEN, UWE HALS IN DE PAREL=
SNOEREN. WIJ ZULLEN U GOUDEN SPAN=
GEN MAKEN, MET ZILVEREN STIPJES.
TERWIJL DE KONING AAN ZIJNE RONDE

TAEEL IS, GEEFT MIJN NARDUS ZIJNEN
REUK. MIJN LIEFSTE IS MIJ EEN BUNDEL-
TJE MIRRE, DAT TUSSEHEN MIJNE BORE-
STEN VERNACHT. MIJN LIEFSTE IS MIJ EEN
TROS VAN CIJPRUS, IN DE WIJNGAARDEN
VAN ENGEDI. ZIE, GIJ ZIJT SCHOON; MIJNE
VRIENDIN! ZIE, GIJ ZIJT SCHOON; UWE
OOGEN ZIJN DUIVENOOGEN. ZIE, GIJ ZIJT
SCHOON, MIJN LIEFSTE! JA LIEFELIJK; OOK
GROENT ONZE BEDSTEDE. DE BALEN ON-
ZER HUIZEN ZIJN CEDEREN, ONZE GA-
LERIEN ZIJN CIPRISSEN.

HOOFDSTUK 2

IK BEN EENE ROOS VAN SARON, EENE
LELIE DER DALEN. GELIJK EENE LELIE
ONDER DE DOORNEN, ALZOO IS MIJNE
VRIENDIN ONDER DE DOCHTEREN. ALS EEN
APPELBOOM ONDER DE BOOMEN DES
WOUDS, ZOO IS MIJN LIEFSTE ONDER DE

zonen; ik heb grooten lust in zijne
schaduw, en zit er onder, en zijne
vrucht is mijn gehemelte zoet. hij
voert mij in het wijnhuis, ende lief-
de is zijne banier over mij. **o**nder-
steunt gij lieden mij met de fles-
schen; versterkt mij met de appelen
want ik ben krank van liefde. zijne
linkerhand zij onder mijn hoofd, en
zijne rechterhand omhelze mij. ik
bezwuur u, gij, dochteren van Jeru-
zalem! die bij de reeën, of bij de handen
des velds zijt, dat gij die liefde niet
opwekt, noch wakker maakt, tot dat
het dezelve luste! dat is de stem
mijns liefsten; ziet hem, hij komt,
springende op de bergen, huppelen-
de op de heuvelen! mijn liefste is ge-
lijk eene ree, of een welp der herten;
ziet, hij staat achter onzen muur,

kijkende uit de vensteren, blinkende uit de traliën. mijn liefste antwoordt, en zegt tot mij: sta op **mijne vriendin, mijne schoone, en kom!** want zie, de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan; de bloemen worden gezien in het land, de zangtijd genaakt, en de stem der tortelduif wordt gehoord in ons **land**. de vijgeboom **+** brengt zijne jonge vijgjes voort, en de wijnstokken geven reuk met hunne jonge druifjes. sta op, **mijne vriendin, mijne schoone, en kom!** **mijne duive!** zijnde in de kloven der steenrotsen, in het verborgene eener sterle plaats, toon mij uw gedaante; doe mij uw stem hooren; want uw stem is zoet, en uw gedaante is liefelijk. **vangt gij lieden ons de vos =**

sen, de kleine vossen, die de wijngaarden verderven; want onze wijngaarden hebben jonge druifjes. **En mijn liefste is mijn, en ik ben zijne, die tweidt onder de liliën. Tot dat de dag aankomt, en de schaduwten vlieden, keer om, mijn liefste! wordt gij gelijk een ree, of een welp der herten op de bergen van bether.**

hoofdstuk 3

Ik zocht des nachts op mijn leger hem, dien mijne ziel liefheeft; ik zocht hem; maar ik vond hem niet; ik zeide: ik zal nu opstaan en in de stad omgaan, in de wijken en in de straten; ik zal hem zoeken, dien mijne ziel liefheeft; ik zocht hem; maar ik vond hem niet. De wachters, die in de stad omgingen,

VONDEN MIJ; IK ZEIDE: HEBT GIJ DIEN
GEZIEN, DIEN MIJNE ZIEL LIEFHEEFT? **+**
TOEN IK EEN WEINIGJE VAN HEN WEG=
GEGAAN WAS, VOND IK HEM, DIEN MIJNE
ZIEL LIEFHEEFT; IK HIELD, HIELD HEM VAST
EN LIET HEM NIET GAAN, TOT DAT IK HEM
IN MIJNER MOEDERS HUIS GEBRACHT **+**
HAD, EN IN DE BINNENSTE KAMER VAN
DEGENE, DIE MIJ GEBAARD HEEFT. **+** IK
BEZWEER U, GIJ, DOCHTEREN VAN JERU-
ZALEM! DIE BIJ DE REEËN OF BIJ DE HINDEN
DES VELDS ZIJT, DAT GIJ DE LIEFDE NIET
OPZUEKT, NOCH WAKKER MAAKT, TOT DAT
HET HAAR LUSTE!

WIE IS ZIJ, DIE DAAR OPKOMT UIT DE WOES-
TIJN, ALS ROOKPILAREN, BEROOKT MET
MIRRE EN WIEROOK, EN MET ALLERLEI **+**
POEDER DES KRUIDENIERS? ZIET, HET
BED, DAT SALAMO HEEFT, DAAR ZIJN ZES-
TIG HELDEN RONDOM VAN DE HELDEN

VAN ISRAËL; DIE ALTEMAAL ZWAARDEN
HOUDEN, GELEERD TEN OORLOG, ELK HEB-
BENDE ZIJN ZWAARD AAN ZIJNE HEUP, &
VAN WEGE DEN SCHRIK DES NACHTS. DE
KONING SALOMO HEEFT ZICH EENE KOETS
GEMAAKT VAN HET HOUT VAN LIBANON
DE PILAREN DERZELVE MAAKTE HIJ VAN
ZILVER, HAREN VLOER VAN GOUD, HAAR
GEHEMELTE VAN PURPER; HET BINNEN-
STE WAS BESPREID MET DE LIEFDE VAN
DE DOCHTEREN VAN JERUZALEM. GAAT
UIT, EN AANSCHOUW, GIJ, DOCHTEREN
VAN SION! DEN KONING SALOMO, MET DE
KROON WAARMEDE HEM ZIJNE MOEDER
KROONDE OP DEN DAG ZIJNER BRUILOFT,
EN OP DE DAG DER VREUGDE ZIJNS HARTEN.

HOOFDSTUK 4

Zie, gij zijt schoon, mijne vrienden
din! zie, gij zijt schoon; utue

oogen zijn duivenoogen tusschen
uwe vlechten; uw haar is als eene
kudde geiten, die het gras van de berg
gileads afscheren. uwe tanden zijn
als eene kudde schapen, die gescho-
ren zijn, die uit de waschtede opko-
men; die al te zamen tweelingen
voortbrengen, en geene onder hen
is zonder jongen. uwe lippen zijn
als een scharlaken snoer, en uwe
spraak is liefelijk; de slaap uws
hoofds is als een stuk van eenen gra-
naatappel tusschen uwe vlechten
uw hals is als Davids toren, die ge-
bouwd is tot ophanging van wapen-
tuig, waar duizend rondassen aan
hangen, altemaal zijnde schilden der
helden. uwe twee borsten zijn ge-
lijk twee welpen, tweelingen van
eene ree, die onder de leliën weiden.

TOT DAT DE DAG AANKOMT, EN DE SCHA-
DUWEN VLIEDEN, ZAL IK HEENGAAN TOT
DEN MIRREBERG, EN TOT DEN WIEROOK-
HEUVEL. GEHEEL ZIJT GIJ SCHOON, MIJNE
VRIENDIN! EN ER IS GEEN GEBREK AAN U.
BIJ MIJ VAN DEN LIBANON AF, O BRUID! †
KOM BIJ MIJ VAN DEN LIBANON AF; ZIE
VAN DEN TOP VAN AMANA, VAN DEN TOP
VAN SENIR EN VAN HERMON, VAN DE WO-
NINGEN DER LEEUWINNEN, VAN DE BERG-
GEN DER LUIPAARDEN. GIJ HEBT MIJ HET
HART GENOMEN, MIJNE ZUSTER, O BRUID
GIJ HEBT MIJ HET HART GENOMEN, MET
EEN VAN UWE OOGEN, MET EENE KETEN
VAN UWEN HALS. HOE SCHOON IS UWE
UITNEMENDE LIEFDE, MIJNE ZUSTER, †
O BRUID! HOE VEEL BETER IS UWE UITNE-
MENDE LIEFDE DAN WIJN, EN DE REUK
UWER OLIËN DAN ALLE SPECERIJËN! †
UWE LIPPEN, O BRUID! DRUPPEN VAN

honiqzeem; honigen melk is onder
uwe tong, ende reuk uwer kleede-
ren is als de reuk van Libanon. mij-
ne zuster, o bruid! gij zijt een beslo-
ten hof, eene beslotene well, eene
verzegelde fontein. uwe scheuten
zijn een paradys van granaatappe-
len, met edele vruchten, cijprus
met nardus; nardus en saffraan
kalmus en kaneel, met allerlei
boomen van wierook, mirre en alo-
ë, mitsgaders alle voornaamste
specerijen. o, fontein der hoven
put der levende wateren, die uit
Libanon vloeien!
ontwaak, noordenwind! en kom
gij zuidenwind! doorwaai mij-
nen hof, dat zijne specerijen uit
vloeien. o, dat mijn liefste tot
zijnen hof kwame, en ate zijne

edele vruchten!

hoofdstuk 5

Ik ben in mijnen hof gekomen, o,
mijne zuster, o bruid! ik heb mij-
ne mirre geplukt met mijne specerij
ik heb mijne honigraten met mijnen
honic gegeten; ik heb mijnen wijn
mitsgaders mijne melk gedronken
eet, vrienden! drinkt, en wordt
dronken, o liefsten! ik sliep; maar
mijn hart waakte; de stem mijns
liefsten, die klopte, was: doe mij o-
pen, mijne zuster, mijne vriendin
mijne duive, mijne volmaakte! want
mijn hoofd is vervult met dauw, mij-
ne haarlokken met nachtdruppen.
ik heb mijnen rok uitgetogen; hoe-
zal ik hem wederaantrekken? ik
heb mijne voeten gewasschen, hoe

zal ik ze weder bezoeden? mijn
Liefste trok zijne hand van het gat
der deur; en mijn ingewand werd
ontroerd om zijnen twil. ik stond
op, om mijnen Liefste open te doen
en mijne handen drupten van mirre,
en mijne vingers van vloeiende mir-
re, op de handvatsels des slots. ik
deed mijnen Liefste open; maar mijn
Liefste was gewieken; hij was door-
gegaan; mijne ziel ging uit van wege
zijn spreken; ik zocht hem; maar ik
vond hem niet; ik riep hem; doch hij
antwoorde mij niet. de wachters,
die in de stad omgingen, vonden mij,
zij sloegen mij, zij verwonden mij;
de wachters op de muren namen
mijnen sluier van mij. ik bezweer
u, gij, dochters van Jeruzalem! in-
dien gij mijnen Liefste vindt, wat

zult gij hem aanzeggen? dat ik krank
ben van liefde. wat is uwe liefste meer
dan een andere liefste, o gij schoonste
onder de vrouwen! wat is uwe
liefste meer dan een andere liefste
dat gij ons zoo bezworen hebt! mijn
liefste is blank en rood; hij draagt
de banier boven tienduizend. zijn
hoofd is van het fijnste goud, van het
dichtste goud; zijne haarlokken
zijn gekruld, zwart als een raaf. zijn
oogen zijn als der druiven bij
de waterstroomen, met melk ge-
wasschen, staande als in kassjes
der ringen. zijne wangen zijn als
een bed van specerijen, als wel-
riekende torentjes; zijne lippen
zijn als leliën, druppende van
vloeiende mirre. zijne handen zijn
als gouden ringen, gevuld met

turkoois; zijn buik is als blinkend
elpenbeen, overtoegen met sappie
ren. zijne schenkelen zijn als mar
meren pilaren, gegrond op voeten
van het dichtste goud; zijne gestal
te is als de libanon, uitverkoren
als de cederen. zijn gehemelte is
enkel zoetigheid, en al waaraan hem
is, is gansch begeerlijk. zulkeen is
mijn liefste, ja, zulkeen is mijn
vriend, gij, dochters van Jeruzalem.

hoofdstuk 6

Waar is uw liefste heengegaan,
o gij, schoonste onder de vrou
wen? waarheen heeft uw liefste
het aangezicht gewend, opdat wij
hem met u zoeken? mijn liefste is
afgegaan in zijnen hof, tot de spece
rijbedden, om te weiden in de hoven,

en om de Leliën te verzamelen
ik ben mijns liefsten, en mijn lief-
sten is mijn, die onder de Lelien **†**
weidt. Gij zijt schoon, mijne vriendin
gelijk Thirza, liefelijk als Jeruzalem
schrikkelijk als slagorden met ba-
nieren. Wend uwe oogen van mij af;
want zij doen mij geweld aan; uw **†**
haar is als eene kudde geiten, die het
gras van Gilead afscheren. Uwe **†**
tanden zijn als eene kudde schapen
die uit de waschstede opkomen, die
al te zamen tweelingen voortbren-
gen, en onder dezelve is geene zon-
der jongen. Uwe wangen zijn als een
stuk van eenen granaatappel tus-
schen uwe vlechten. Er zijn zestig
koninginnen en tachtig bijwijven
en maagden zonder getal. **†**
Eenige is mijne duive, mijne vol-

maakte, de eenige harer moeder; †
zij is de zuivere dergene, die haar ge-
baard heeft; als de dochters haar
zien, zoo zullen zij haar welgeluk-
zalig roemen, de koninginnen ende
bijwijven; en zij zullen haar prijzen
wie is zij, die er uitziet als de dage-
raad, schoon gelijk de maan, zuiver
als de zon, schrikkelijk als slagor-
den met banieren? ik ben tot den
noten hof afgegaan, om de groene-
vruchten der vallei te zien; om te
zien, of de wijnstok bloeide, de gra-
naatboomen uitbotten. eer ik het
wist, zette mij mijne ziel op de wa-
gens van mijn vrijwillig volk. † †
keer weder, keer weder, o, sulam-
mich! keer weder, keer weder, dat
wij u mogen aanzien.
wat ziet gij lieden de sulammich

AAN? ZIJ IS ALS EEN REI VAN TWEE-
HEIREN.

hoofdstuk 7

Hoe schoon zijn uw gangen in de
schoenen, gij, prinsendochter! **4**
de omdraaiingen uwer heupen zijn
als kostelijke ketens, zijnde het **3**
werk van de handen eens kunste-
naars. uw navel is als een ronde
beker, dien geen drank ontbreekt; **4**
uw buik is als een hoop tarwe, rond-
om bezet met **leliën**. uwe twee bor-
sten zijn als twee welpen, twee lin-
gen van **eene** ree. uw hals is als een
elpenbeenen toren; uw oogen zijn
als **de vijvers te hesbon**, bij de **3**
poort van bathrabbim; uw neus is
als de toren van libanon, die te-
gen damaskus ziet. uw hoofd op

u is als karmel, ende haarband uw
hoofds als purper; de koning is als
gebonden op de galerijen. hoe **S**
schoon zijt gij, en hoe liefelijk zijt
gij, o liefde, in wel lusten! deze twee
lengte is te vergelijken bij eenen
palmboom, en twee borsten bij **4**
druiftrossen. ik zeide: ik zal op den
palmboom klimmen, ik zal zijne tak=
ken grijpen; zoo zullen dan twee bor=
sten zijn als druiftrossen aan den
wijnstok, en de reuk van uwen neus
als appelen, en uw gehemelte als
goede wijn, die recht tot mijne be=
minde gaat, doende de lippen der
slapenden spreken.

ik ben mijns liefsten, en zijne gene=
genheid is tot mij. kom mijn liefste!
laat ons uitgaan in het veld, laat ons
vernachten op de dorpen. laat ons

VROEG ons opmaken naar de wijnbergen,
LAAT ons zien, of de wijnstok **W**
BLOEIT, de jonge druifjes zich open=
doen, de granaatappelboomen uit=
botten; daar zal ik u mijne uitne=
mende liefde geven. de dūdaïm ge=
ven reuk, en aan onze deuren zijn al=
lerlei edele vruchten, nieuw en
oude; o, mijn liefste! die heb ik **††**
voor u weggelegd.

hoofdstuk 8

Dch, dat gij mij als een broe=
der waart, zuigende de bor=
sten mijner moeder! dat ik u op de
straat vond; ik zou u kussen; ook zou=
den zij mij niet verachten. ik zou u
leiden; ik zou u brengen in mijner **†**
moeders huis, gij zoudt mij leeren
ik zou u van specerijwijn te drinken

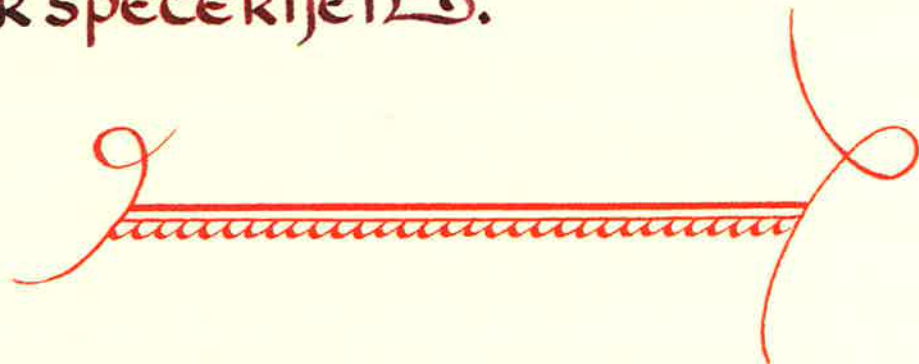
geven, en van het sap van mijne granaatappelen. zijne linkerhand zonder mijn hoofd, en zijne rechterhand omhelze mij. ik bezweer u, gij, dochteren van Jeruzalem! dat gij die liefde niet opweekt, noch wakker maakt, totdat het dezelve lust. + wie is zij, die daar opklimt uit de woestijn, en liefelijk leunt op haren liefste! onder den appelboom heb ik u opgezocht, daar heeft uwe moeder u met smart voortgebracht, daar heeft zij u met smart voortgebracht, die u gebaard heeft. zet mij als een zegel op uw hart, als een zegel op uwen arm; want de liefde is sterk als de dood; de ijver is hard als het graf; hare kolen zijn vurige kolen, vlammen des heeren. vele wateren zouden deze liefde

niet kunnen uitblusschen; ja, de rivieren zouden ze niet verdrinken; al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten eenemaal verachten. wij hebben eene kleine zuster, die nog geene borsten heeft; wat zullen wij onze zuster doen in dien dag, als men over haar spreken zal? zoo zij een muur is, wij zullen een paleis van zilver op haar bouwen; en zoo zij eene deur is, wij zullen haar rondom bezetten met cederen planken. ik ben een muur, en mijne borsten zijn als torens. toen was ik in zijne oogen als eene, die vrede vindt. Als Salomo had eenen wijngaard, te Baäl-hamon; hij gaf dezen wijngaard aan de hoeders; een ieder bracht voor deszelfs vrucht 3

duizend zilverlingen. **+** **+** mijn wijn=
gaard, dien ik heb, is voor mijn aange-
zicht; **de duizend zilverlingen** **+**
zijn voor u, o salomo! **maar twee**
honderd zijn voor de hoeders van
deszelfs vrucht.

o gij, bezoonster der hoven! **de** **+**
metgezellen merken op uwe stem
doe ze mij hooren.

kom haastelijk, mijn liefste! **en** **g**
wees gij gelijk eene ree, of gelijk
een zwelp der herten op de bergen
der specerijen.

Geschreven door:
G. J. Haalboom,
Leist, Aug. 1945.

Dit calligrafisch werk werd in 1948 op de Europese tentoonstelling voor calligrafie te Parijs bekroond.
Het facsimile wordt u aangeboden bij het 50-jarig jubileum van de Amsterdamse Grafische School.

Fotografie en litho's: Amsterdamse Grafische School

Montage, kopie en druk: part-time leerlingen Joh. Enschedé en Zonen Grafische Inrichting N.V.

Bindwerk: Amsterdamse Grafische School

Papier: houtvrij offset Darwin 200 gr/m² van G. H. Bührmann's Papier Groothandel N.V.

Offsetplaten en chemicaliën: Howson Continentaal N.V.